

MEMO

30 juni 2025

SERIEMATIG AANBESTEDEN: HOE DOE JE DAT?

Introductie

In een reeks eerdere bijeenkomsten is al vastgesteld en gepresenteerd dat juridisch gezien de weg vrij is om seriematig aan te besteden. Meer hierover lees op je op [de site van De Bouwcampus](#). Transitie manager Henberto Remmerts is nu aan de slag om een volgende stap te maken.

Het doel van deze reeks sessies is om de relevante bouwstenen (bijlage 1-3) uit te werken. Deze bouwstenen gaan helpen met seriematig aanbesteden. Wil je hieraan bijdragen? Neem dan contact op via henberto.remmerts@debouwcampus.nl

Verslag sessie 9

De deelnemers kwamen samen om de voortgang te bespreken en de bouwstenen verder te concretiseren. De bijeenkomst stond in het teken van het werken met de rapportagetemplates voor de bouwstenen.

Deel 1: Ontwikkelingen DBC

De sessie startte met een korte kennismaking met nieuwe deelnemers aan de bouwstenen. Rozemarijn (Dura Vermeer) is nieuw aangesloten, evenals Hanae Ben Allal, die de rol van Amy overneemt.

In een eerdere sessie is de casus besproken aan de hand van het droombeeld. Harald en Maureen zijn aan elkaar gekoppeld om hiermee verder aan de slag te gaan. Ter ondersteuning is een begrippenlijst gedeeld, bedoeld om bij alle bouwstenen te gebruiken. Actieve deelnemers per bouwsteen zijn in beeld gebracht; Bij de provincies Groningen en Limburg is de vraag gesteld of er interesse is om deel te nemen.

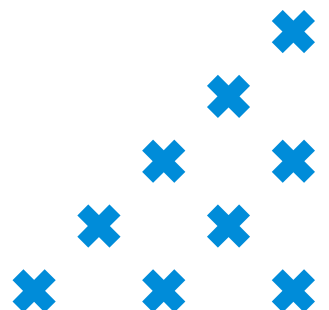
Oproep: als iemand geschikte personen weet die kunnen bijdragen aan de bouwstenen Scope Vaststellen & Clusteren of Splitsen, laat dit weten.

Inmiddels is het cost+ model gepresenteerd. Een methode om af te rekenen op werkelijke kosten met een redelijke marge. Interessant is dat sommige organisaties zoals DUET-advocaten, Rozemond advocaten en AT Osborne eventueel pro-bono willen meedenken. Dit zou kunnen passen bij de bouwsteen prijsmechanisme.

Rozemarijn gaf aan mogelijk iemand te kennen voor de bouwsteen contractkeuze.

Tot slot is er contact met Daniëlle van de Gemeente Rotterdam om een concrete casus aan te leveren waarop de bouwstenen kunnen worden getest.

Deel 2: Rapportage bouwstenen | Joost

Joost kijkt inhoudelijk mee met de bouwstenen. Hij deed een voorstel om de focus van de documentatie iets te verleggen, zodat er sneller tot concrete resultaten gekomen kan worden.

Er wordt nu gewerkt aan een generiek introductiedocument dat voor alle bouwstenen geldt.

Dit bevat:

- Een inleiding met achtergrond en opzet;
- Het droombeeld met casus;
- De verbinding tussen de bouwstenen;
- Eventueel ook de governance van het geheel.

Joost heeft de bouwsteen 'Afscheidsregeling' al grotendeels in het nieuwe template geplaatst. Ook is hij gestart met andere bouwstenen. Het doel is om nu met alle bouwstenen in eenzelfde format te werken om eenheid te creëren. De inleiding van iedere bouwsteen komt in het generieke document.

Deel 3: Ervaringen na werken met rapportagetemplates

Ervaringen vanuit de aanwezige bouwstenen werden gedeeld na het werken met de templates.

Afscheidsregeling (Wouter en Edwin):

Er kwamen twee belangrijke inhoudelijke vragen naar voren:

- *Hoe diep ga je inhoudelijk?* De vraag is of de bouwsteen enkel een signaleringsfunctie moet hebben of ook het hele wettelijke kader moet opnemen, als voorbeeld wordt genoemd beëindigen van het contract bij overschrijden van de maximale contractwaarde. Dat is niet de bedoeling; voor aanbestedingsrechtelijke inhoud heb je specialisten nodig.
- *Houding en gedrag:* dit is een belangrijk aspect bij het beëindigen van een samenwerking, maar nog niet uitgewerkt in deze bouwsteen. Er wordt overwogen om naar de aparte bouwsteen 'Houding en gedrag' te verwijzen. Contact tussen beide bouwstenen is daarom wenselijk.

Samenwerking Opdrachtgevers (Harald, Annette, Chris, Tijs):

De deelnemers gaven aan goed met het template uit de voeten te kunnen.

Gunningscriteria (Dennis, Maureen, Annette):

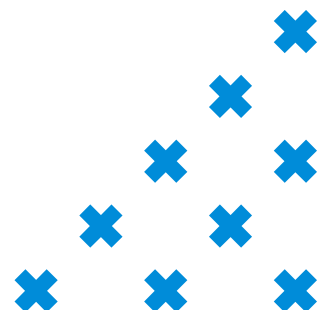
Er was discussie over de noodzaak om uit te leggen waarom gunningscriteria nodig zijn. De conclusie: dat hoeft niet expliciet, want dit wordt al als uitgangspunt meegenomen in de inleiding van het document.

Algemeen:

De vraag hoe de casus is verweven in de template kwam algemeen naar voren. Het antwoord: de casus vormt de basis voor het schrijven van de bouwsteen. Ook kwam het idee naar voren van een chatbot met AI voor seriematig aanbesteden waarin alle bouwstenen zijn geïntegreerd.

Deel 4: Afronding sessie

Er wordt toegewerkt naar een eerste concept van alle bouwstenen in september, met een afronding in oktober. Joost en Hanae zullen zich ook buigen over praktijkvoorbeelden vanuit contracten zodat deze in de rapportage van de bouwstenen verwerkt kunnen worden.

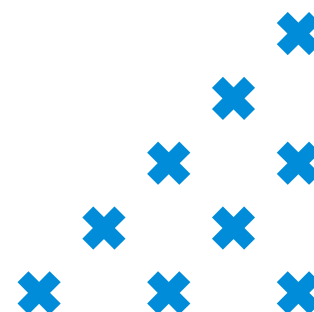

Er zijn voorstellen gedaan voor de data van sessie 10 t/m 13. Deze zullen worden uitgezet door Hanae.

De sessie werd afgesloten met het afscheid van Amy Zijlmans.

De vetgedrukte namen zijn mensen die in de afgelopen maand zijn gestopt.

Bouwsteen	Cluster	Naam	Lezers	Status
Gunningscriteria	1. Haalbaar en effectief	Dennis, Maureen, Annette	Rene	Verdeeld
Geschiktheidseisen & selectie criteria	1. Haalbaar en effectief	René, Harald	Annette	Verdeeld
Contractmanagement/beheer	3. Moeilijk en lage impact	Maureen, Nicolay, Linda		Verdeeld
Risicoverdeling	2. Effectief maar moeilijk	Menno, M.L., Ben	Jeanile	Verdeeld
Samenwerking OG's	1. Haalbaar en effectief	Harald, Annette, Chris, Tijs		Verdeeld
Houding & Gedrag	1. Haalbaar en effectief	Maureen, M.L.		Verdeeld
Contractkeuze	1. Haalbaar en effectief	Menno, Linda	Jeanile, Maureen	Verdeeld
Lerend vermogen	2. Effectief maar moeilijk	Rozemarij, Hugo	Edwin	Verdeeld
Afscheidsregeling	1. Haalbaar en effectief	Wouter, Edwin		Verdeeld
Scope vaststellen/ Clusteren & Splitsen	2. Effectief maar moeilijk	Henk	Edwin	Vacant
Incentives	1. Haalbaar en effectief			Vacant
Prijs mechanisme	2. Effectief maar moeilijk		Edwin	Vacant
Looptijd	1. Haalbaar en effectief		Jeanile	Vacant

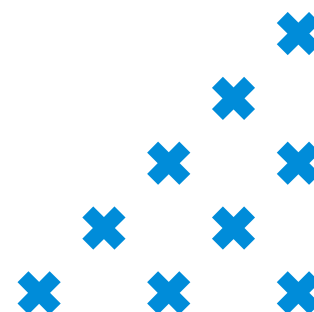

Scope aanpassen	2. Effectief maar moeilijk		Jeanile	Vacant
OG contracteert team/ directielevering	3. Moeilijk en lage impact		Edwin	Vacant
Verdeelmechanisme	1. Haalbaar en effectief			Vacant
Incentives	1. Haalbaar en effectief			Vacant

Vervolg

In september 2025 staat een vervolgssessie gepland waarin de bouwstenen in samenhang worden besproken. Het doel is om een gezamenlijk beeld te vormen, inclusief ontbrekende onderdelen en aanvullingswensen. Er wordt gedacht aan het opzetten van workshops, coaching-on-the-job en implementatievoorstellen. Vanuit opdrachtgevers bestaat de wens om tot gedeelde kaders te komen, waarbij tegelijkertijd ruimte blijft bestaan voor eigen invulling en maatwerk.

Wil jij ook helpen met het uitwerken van een bouwsteen? Heb jij een mooi voorbeeld van een contracttekst of andere relevante link? Mail dan naar Henberto henberto.remmerts@debouwcampus.nl

DEELNEMERS

Bij de start van dit project zijn de volgende mensen aangehaakt. Zij doen dit op eigen titel en niet als vertegenwoordiger van hun bedrijf.

Initiatiefnemer en ondersteuning

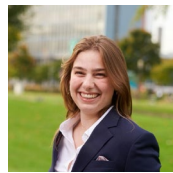
Dit project is in het leven geroepen door De Bouwcampus en kent 5 vertegenwoordigers.

Henberto Remmerts
Transitiemanager

Harald Versteeg
Transitiemanager

Amy Zijlmans
Transitiemedewerker

Hanae Ben Allal
Transitiemedewerker

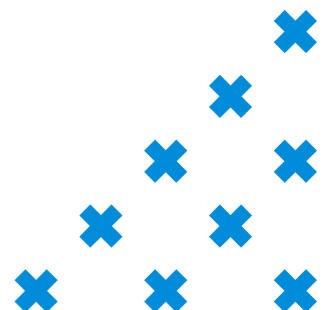
Joost Engelhart
Inhoudelijk coördinator

Deelnemers

De werkgroep bestaat momenteel uit:

Annette Biesboer, Ben van Hees, Chris Borst, Dennis Sommeijer, Diederik Heij, Edwin van Dijk, Eric van der Meij, Henk Nap, Hugo Pleiter, Linda Molenaar, Menno Ten Cate, Maureen de Munck - van de Luijtgarden, Nicolay Vronik, René Veldhuizen, Rozemarijn Broeckx, Wouter van der Kramer, Harald Versteeg.

Meelezers: Jeanile Weyne, Diederik Wolters-Ruckert, Roy Voorend.

BIJLAGE 1 : DE BOUWSTENEN IN DETAIL

CLUSTER 1: HAALBAAR EN EFFECTIEF

Thema Scope

- Onderdeel Groot aantal kunstwerken in één contract (Clusteren en splitsen)
- Toelichting Schaal is nodig voor productiviteitsvergroting en andere doelstellingen. Clusteren mag niet, tenzij. Splitsen moet, tenzij; Welke overwegingen zijn mogelijk om onderbouwd de tenzij in te vullen.

Thema Scope

- Onderdeel Looptijd
- Toelichting Hoe regelen we netjes dat een looptijd 10 of 12 jaar kan zijn om doelstellingen te kunnen behalen? De looptijd van een raamovereenkomst is in de basis 4 jaar. Echter om doelen te kunnen halen is een langere looptijd vaak nodig. Welke soorten van onderbouwing is valide om langere looptijd te mogen gebruiken?

Thema Scope

- Onderdeel Verdeelmechanisme bij meerdere percelen/contractanten
- Toelichting Gedurende de looptijd van de overeenkomst dient het werk verdeeld te worden. Welke opties zijn er? Geografisch, inzet verdeeltafels, type al dan niet in combinatie met minicompetities of omzet.

Thema Contract

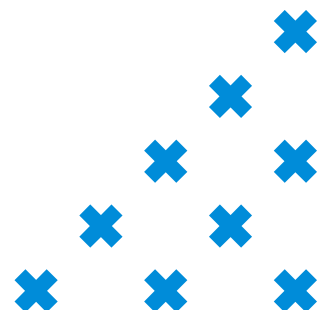
- Onderdeel Tussentijds beëindigen
- Toelichting Contracten met een lange looptijd kunnen in de situatie terecht komen dat de samenwerking niet meer wil, op welke wijze kunnen partijen dan afscheid van elkaar nemen.

Thema Contract

- Onderdeel Incentives
- Toelichting Welke incentives kunnen gebruik worden na gunning om doelstellingen te stimuleren.

Thema Aanbesteding

- Onderdeel Kerncompetenties (minimale eisen) en selectiecriteria

Toelichting Welke selectiecriteria gaan we hanteren? Kerncompetenties zijn vaak technisch van aard en op basis van een referentie getoetst (concrete handelingen). Bij langdurige samenwerkingen zijn ander type kerncompetenties nodig.

Thema Aanbesteding

Onderdeel Gunningscriteria

Toelichting Concrete gunningscriteria zoals MKI, overlast, tijd/planning zijn niet toe te passen bij langdurige samenwerking waar nog moet worden vastgesteld wat er gedaan moet worden. Hoe dan wel?

Thema Contract

Onderdeel Contractkeuze

Toelichting Welk contract is het meest passend bij de samenwerking die nodig is. Denk aan de keuze voor een twee fasen aanpak en de contracten die hierbij ingezet kunnen worden; Raamcontract, bouwteam, UAV, UAVgc

Thema Contract

Onderdeel Afscheidingsregeling

Toelichting Op welke gronden en op welke wijze kunnen contractpartners de samenwerking beëindigen

Thema Relatie en management

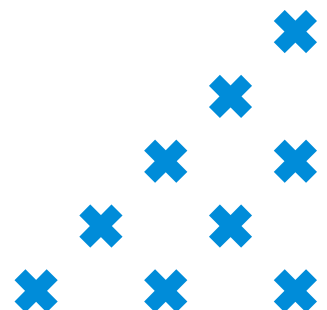
Onderdeel Samenwerking(keten), houding & gedrag

Toelichting Hoe stimuleren en borgen we dat de gewenste houding & gedrag ontstaan? Dat is helpend bij de samenwerking en kunnen we elkaar op aanspreken. We baseren ons hierbij op de samenwerkingsprincipes (wederkerigheid, autonomie, eerlijkheid, loyaliteit, evenredigheid, integriteit) zoals gepubliceerd door Arent van Wassenaar en Malcolm Aalstein.

Thema Relatie en management

Onderdeel Samenwerking tussen Opdrachtgevers

Toelichting Welke rollen spelen de verschillende opdrachtgevers in het gehele proces van aanbesteding en contract uitvoering? Onderlinge afspraken tussen opdrachtgevers zoals budgetten, mandaat, specifieke eisen, etc. Moeten zodanig zijn dat optimale samenwerking in het team blijft geborgd, gericht op de beleidsdoelen van de opdrachtgevers en de doelen van de bedrijven.

CLUSTER 2: EFFECTIEF MAAR MOEILIK

Thema Scope

Onderdeel Maximale **scope vaststellen** met noodzakelijke flexibiliteit

Toelichting Welke overwegingen zijn er die de scope bepalen, welke doelen geven sturing aan de scope en hoe flexibel moet de scope zijn.

Thema Scope

Onderdeel Wanneer raamovereenkomst, herhalingsopdracht of herzieningsclausule voor **scope aanpassingen**

Toelichting Scope aanpassingen kunnen mogelijk gemaakt worden door gebruik van raamovereenkomst, herhalingsopdrachten of een herzieningsclausule. Wanneer gebruik je wat? Welke is het handigst voor het droombeeld?

Thema Relatie en management

Onderdeel Lerend vermogen

Toelichting Op welke wijze kan het lerend vermogen worden gestimuleerd? Voor en na gunning? Via het contract, EMVI of anderszins.

Thema Contract

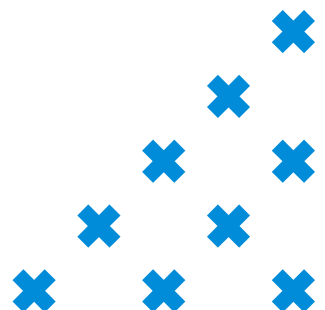
Onderdeel Risicoverdeling

Toelichting Tijdens de uitvoering van een raamoverkomst worden risico's zichtbaar, tegelijkertijd beter beheersbaar. Wie gaat welk risico beheersen en wie betaald de kosten van de beheersmaatregelen.

Thema Contract

Onderdeel Prijsmechanisme

Toelichting Op welke wijze komt een prijs tot stand op de opdracht die als onderdeel van raamoverkomst tot stand komt. Eerlijk geld, voor eerlijk werk; het proces, opslagen, prijsontwikkelingen lonen en materialen, benchmark.

CLUSTER 3: MOEILIK EN LAGE IMPACT

Thema Relatie en management

Onderdeel Contractmanagement/beheer

Toelichting Het contractmanagement vraagt sturing op een langdurige relatie, doelstellingen van meerdere opdrachtgevers en van de bedrijven in het team. Hoe te regelen in aanbestedingsfase zodat de juiste partijen worden gevonden en tijdens de looptijd het gewenste gedrag ontstaat.

Thema Contract

Onderdeel Opdrachtgever contracteert zelf aantal bedrijven in het team (specialisten/leveranciers)

Toelichting Opdrachtgevers kunnen vanuit schaal, continuïteit of standaardisatie kiezen voor een bepaald bedrijf dat producten of diensten levert. Bijvoorbeeld één ingenieursbureau dat voor specifieke component altijd de ontwerpen maakt of een leverancier die een standaard bouwblok levert (denk aan IT-systeem voor bediening van brug). Hoe regel je dat deze partijen onderdeel zijn van het team?

